

független Újság

politikai napilap

Köszönet

Kip-kop, kip-kop, kip-kop. Szemerkél a szürke őszi eső. Savanyu, nyúlós szomorúság terpeszkedik el a városon.

— Nem baj, hadd essen... — mondja a családfő. Jó, langyos eső ez. Tizenhat plusz Celsius. Nem kell fűteni. Ugy sincs még egy deka fám se a kamrában.

Kip-kop, kip-kop, kip-kop. Uj módi jött divatba. Reggel az újságban már nem a vezércikket, nem a kéjgyilkosságról szóló riportot, nem a sporttudósítást olvassuk el először. Hanem az időjárásjelentést. Mit jósol a Meteorologiai Intézet? Két-három rövid sor az egész s ma mégis ez a legizgalmasabb olvasmányunk. Mint valamikor a Höfer-jelentés. „A délnyugati fronton vitéz csapataink visszaverték az ellenség balszárnyát.” Most? „Az Atlanti óceán felől a Spitzbergák irányába vonuló maximum szünőben van s keleti irányban anticiklonok haladnak.” Mit jelent ez? Esős, de langyos időt. Hála legyen érte az Urnak! — sóhajt fel erre, a keleti irányban, millió és millió ember. Még ráérünk azzal a fűtéssel. Mert minden megtakarított nap tiszta haszon. Bár örökké ez a langyos eső esne, megusznánk fa és szén nélkül s nem kellene új felikabátot venni, sem új sál, harisnyát, kalapot, kesztyűt.

Kip-kop, kip-kop, kip-kop. Esdve kérünk, drága jó Meteorologiai Intézet, csinálj valamit, hogy ez a langyosság el ne muljon és ne jöjjön az az átkozott fehér vattatakaró, az a gonosz patyolat hó a süvöltő hideg szelekkel, a csontigható éles nyilaival. Az összes téli romantikákat vigye el az ördög! Lemondunk a korcsolyáról, a ródliról, a szánkóról, a duruzsoló kályháról, a sült gesztenyeről, a friss ropogós hóról. Essen az eső, essen tovább, de langyos maradjon...

Talán soha-soha nem fogta el még olyan nyavalya-örös félelem az embereket a téltől, mint az idén. Az elmúlt héten néhány hideg nap borzongatta végig a várost, a fagypont felé zuhant a higany a hőmérőben s az utcákon annyi kétségbeesett arc ember járt, mintha tűzvész vagy földrengés pusztította volna el a város felét. S mindez azért, mert felkészületlenek vagyunk a legcsekélyebb anyagi megerősítésre is, már pedig a tél súlyos pénzekbe kerül, ám nekünk már nemcsak súlyos, de még könnyű pénzeink sincsenek. Szinte teljesen védtelenül, kiszolgáltatva várjuk Tél Apó közeli rohamait s tudjuk, hiába feszítjük meg minden erőnket, mégis alulmaradunk majd a harcban, amelyet a téli cikkek beszerzéséért kell megvívunk.

Kip-kop, kip-kop, kip-kop. Behuzott nyakkal kémleljük az eget, a hőmérőt, az időjárásjelentést. Óh, tél, légy kegyelmes, szánj meg minket, maradj Szibériában az idén!

Galádul hazug statisztikákkal fosztották meg a csehek a magyar nyelvtől Kassát és Pozsonyt

Sir Robert Gower angol képviselő leleplezte a példátlan hamisítást

London, október 9. Sir Robert Gower nyílt levelet intézett a „Manchester Guardian” szerkesztőségéhez a kisebbségek védelméről. A levél megállapítja, hogy

a háboru utáni kisebbségvédelmi szerződések alapján a csehszlovákiai magyarok magyar tannyelvű iskolákat tarthatnak fenn és anyanyelvüket használhatják azokban a városokban vagy kerületekben, amelyeknek legalább husz százaléka magyar.

Csehszlovákiában legutóbb tartott népszámlálás alkalmával a Felvidéken és a Ruténföldön a magyar és német lakosoknak nem engedték meg, hogy maguk töltsék ki a népszámlálási űrlapokat, hanem valamennyi adatot, beleértve a nemzetiiség kérdését is, cseh állami biztosok irták be, akik majdnem egyetlen esetben sem értették a kisebbségi nyelvet. Ennek ellenére senki, még tolmács sem lehetett jelen, amidőn a biztos a kisebbséghez tartozó lakosokat megkérdezte. Utóbbiak nem láthaták

saját népszámláló lapjukat sem a kitöltés alatt, sem azután. Sok esetben

a biztosok az érdekeltek megkérdezése nélkül a magyarokat és németeket tiltakozásuk ellenére cseheknek minősítették azon az alapon, hogy a cseh hadseregben szolgáltak, vagy cseh iskolába jártak.

Másokat pénzbürséggel sujtottak, vagy adóemeléssel fenyegettek meg, mert magyaroknak vagy németeknek vallották magukat. Több helyre, például Kassára vagy Pozsonyba cseh ezredeket vezényeltek a népszámlálás céljaira és ezeket is hozzászámították a lakossághoz.

Nem lehet csodálni, hogy ilyen eszközökkel milyen eredményeket értek el. Bár 1918-ban még 1,066.000 magyar lakott Csehszlovákiában, a legutóbbi népszámlálás szerint most már csak nagyon kevés kerületben érik el a husz százalékot.

Pozsonyban, ahol negyven százalék volt az arányszámuk és Kassán, ahol ez a szám

hetven százalékot tett ki, most kimondották, hogy arányszámuk nem éri el a husz százalékot, bár ezeken a helyeken a magyar lakosság száma alig változott.

Ilyen körülmények között Pozsonyban és Kassán a lakosság elveszítette jogát a magyar iskolákhoz és a magyar nyelv használatához a hatóságok előtt. Ez történt egyébként egész Csehszlovákiában, az összes érintettek mérhetetlen kétségbeesésére.

A kisebbségvédelmi szerződéseket a nagyhatalmak, így Anglia is, külön garantálták.

A cseh kormány azzal, hogy a kisebbségeket statisztikai fondorlatokkal megfosztja a szerződésben biztosított jogaitól, megsérti ezt a szerződést.

A garantáló hatalmak kötelessége ez ellen tiltakozni. Ha valamely állam Csehország módjára kijátszhatja a kisebbségvédelmi kötelezettségeit, vajjon mi értéke lehet az ilyen intézkedéseknek?

Az új nyugdíjtörvény szerint a nyugdíjasnak, ha közpénztártól fizetett állást vállal, nyugdíjigénye szünetel

A nyugdíjas csak progresszív lakbérpótlékot kap

Budapest, október 10. A kormány tagjai ma délelőtt kilenc órakor minisztertanácsra ültek össze s részletesen megvitatták a nyugdíjtörvény tervezetét.

Már jelentették, hogy a nyugdíjtörvény lesz az első nagyobb jelentőségű javaslat, amelyet a kormány az őszi szezonban a Ház elé terjeszt.

Az új törvényjavaslatot hosszas tárgyalások előzték meg. A kormány végül is kompromisszumos módot fogadott el a nyugdíjak újabb szabályozásáról s keret-törvényt terjeszt a Ház elé.

A kiszivárgott hírek szerint a javaslat nagyjelentőségű változtatásokat foglal magában.

A törvénytervezet a kényszernyugdíjazás eseteiben többek között kimondja, hogy

ha valamelyik köztisztviselő

szolgálatát bármely okból nem tudja a megkívánt mértékben teljesíteni, nyugdíjazható.

A várakozási állomány ideje eddig egy év volt. Ez most betegség esetén is hat hónapra csökkent.

A köztisztviselő hat hónap után nyugdíjazható.

A tervezet szerint,

ha köztisztviselőt országgyűlési képviselőnek választanak, az illetőt ezzel automatikusan nyugdíjazzzák.

Az a nyugdíjas, aki valamelyik közpénztártól fizetett állást vállal, annak a nyugdíjigénye szünetel.

Ha egy tisztviselőt fegyelmi uton más hivatalba helyeznek át, de megfelelő helyet nem találnak számára, nyugdíjazható.

A törvényjavaslat különben a nyugdíjárulékok összegét teljes egészében fentartja, de egységesíti a nyugdíjakat: az összeget kizárólag az eltöltött szolgálati idő alapján állapítja meg, a múltban fennálló megkülönböztetéseket eltörli.

A nyugdíjasok számára progresszív lakbérpótlékot állapít meg a javaslat. A teljes szolgálati idő után járó eddigi lakbérpótléknak csak 90 százalékát élvezhetik.

A minisztertanács részleteiben is tárgyalta a nyugdíjtörvényjavaslatot, de az idő előrehaladottsága folytán a folyó ügyekre már nem került sor. A minisztertanács fél 3 órakor véget ért. A kormány pénteken újabb minisztertanácsot tart, amelyen a parlament elé kerülő többi törvényjavaslat kerül szóba.

Gazdaggyűlések a Tiszántulon

A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara a kerületbeli agrárlakosság és a kamara közötti közvetlenebb és rendszeres érintkezés biztosítása céljából kerületének ötven községében és városában évente öt gazdaérdekképviseleti gyűlést rendez.

Legutóbb Békéscsabán, Békésen és Nádudvaron tartott a kamara gazdaérdekképviseleti gyűléseket, melyeken a mezőgazdasági törvényes érdekképviseleti rendszerről tartottak előadást a kamara kiküldött titkárai, majd a legégetőbb gazdakérdésekkel, a gazdadósságok rendezésével és a mezőgazdasági értékesítés problémáival foglalkoztak, tájékoztatván a gazdaközönseget a kamarának ezen kérdésekben elfoglalt álláspontjáról és a kormányhoz előterjesztett javaslatairól és kéréseiről. Ugy Békéscsabán, mint Békésen és Nádudvaron gazdaközönsege osztatlan helyesléssel csatlakozott a kamara által előtárt gazdakívánásokhoz s táviratilag kérték vitéz Gömbös Gyula miniszterelnököt a kamara javaslatainak elfogadására és kéréseinek teljesítésére. Mindhárom gyűlésen számosan szólaltak fel a gazdaközönség köréből, főként helyi érdekű gazdakérdéseket és kívánalmakat említvén fel.

Békéscsabán és Békésen Varga László, Nádudvaron pedig Meissner Károly kamarai titkár szervezték meg és vezették le a magasnövű gazdaggyűléseket.

Borzalmas tömegkatasztrófa egy autóversenyen

Róma, október 10. A piemonti hercegnő serlegéért Barryban megtartott gépkocsiversenyen történt szerencsétlenséget az okozta, hogy Grosch Walter svájci versenyző gépkocsijának két tömlője majdnem egyszerre kilyukadt s a gépkocsi kirepült az uttestről és a nézők közé zuhant. Két ember szörnyethalt, két másik kórházban halt meg. Félórával később Severi és Ippolito versenyzők kocsija neki ütközött az országúton haladó szekérnek. A szekér rudja Ippolito fejét érte, aki a helyszínen meghalt.

A FÜGGETLEN UJSÁG hírdetései mindig eredményesek!

Autón járt, selyembe öltözött és aranytálakból evett egy kutya

London, október 10. Newyork milliomas negyedében szomorú körülmények között múlt egy Toby nevű öle, amely valaha a világ leggazdagabb és legszerencsésebb kutyája volt. Egyetlen barátja és kedvence volt ur-nőjének, Ella Wendelnek, a különködéséről ismert milliomosnőnek, aki egy évvel ezelőtt halt meg és százmillió dollár vagyonáért kétszáz igénylő még most is pereskedik.

Az öreg Wendel kisasszony kizárólag Tobynak élt, amelynek pompásan berendezett szobája volt a palotában, külön szolgálóval, csak autón járt az utcán, a legdrágább selyem- és bársonypárnákon hevert és ételmét a milliomosnő sajátkezüleg szolgálta fel remekművi aranytálakban. Gazdája halála óta Toby sötét nyomorba tengette életét, a házmester közönséges kutya módjára kezelte, a konyhában egyszerű kosárban feküdt és hulladékokkal etették. A változásba belebetegedett és végre a hagyaték gondnoka, mint teljesen hasznavehetetlen állatot, megölette.

Fel kell támasztani a hiteléletet, mert hitel nélkül nincs termelés, nincs vállalkozás, nincs gazdasági élet

— mondta előadásában dr. Versényi Tibor

Zsufolt padosorok előtt az ügyvédi kar, a kereskedelmi, ipari és mezőgazdasági, valamint a hitelélet kiválóságainak rendkívül nagy érdeklődése mellett tartotta meg előadását kedden este dr. Versényi Tibor kincstári főtanácsos az Ügyvédszövetség debreceni fiókjá és a TEBE tiszántuli körzete által a gazdasági válság megoldására rendezett ankét keretében.

Mindjárt előadása bevezetésében rámutatott arra, hogy a mezőgazdasági adósság megsegítését a válság megoldásának alapjává megtenni, a mezőgazdasági adósságok rendezését a gazdasági válság tengelyébe állítani nem lehet. Nem a mezőgazdák, hanem magát a mezőgazdaságot kell talpraállítani. Ehez pedig nem az az út és mód vezet, hogy leszállítsuk a mezőgazdák adósságainak kamatlábát és nem is az, hogy folytonos haladékokat engedélyezünk a mezőgazdasági ingatlanokat terhelő tartozások megfizetésére, mert hiszen a helyzet ma az, hogyha egészen elengedjük az adós gazdák tartozásainak kamatát, sőt ha az egész tőke-tartozásukat is elengedjük, akkor sem segítjük át a válságon a gazdákat.

A válság alapja a mezőgazdasági termékek árának szörnyű esése, következésképpen mindaddig míg a mezőgazdák nem kapják meg termelvényeik rendes árát, addig folyton ráfizetnek a gazdálkodásra és tönkremennek. A kivezető út tehát a mezőgazdasági termelvények árának emelése és az ipari cikkek árának leszorítása lehet.

Végigvezette hallgatóságát a legutóbbi esztendő kormányzati intézkedéseire, amelyek azért nem hozhatták meg a kívánt eredményt, mert mindig egyoldalú érdekeket próbáltak védelmezni. Lemásolták az idegen államok kormányainak intézkedéseit, amelyek azonban a mi viszonyainkra nem voltak alkalmazhatók.

Fel kell támasztani a hiteléletet, mert ez árszabályozó tényező, hitel nélkül nincs termelés, nincs vállalkozás és nincs gazdasági élet.

Vázolta a defláció árromboló hatását. A valutát nem szabad sem inflációba, sem deflációba engedni, hanem stabil kell tartani.

Bármilyen
könyvkötészeti
munkát
igen jutányos áron, elsőrangú
kivitelben készítünk.
Nagy Károly és Társai
könyvkötészete
Ferenc József ut 49.
Telefon 20-18.

Az inflációnál már láttuk, hogy az egyik rétegnek haszna volt belőle, mert adósságaitól megszabadult, viszont az ingó tőkét roppant mértékben sújtotta, a deflációból azonban egyik rétegnek sincs haszna.

Helyre kell állítani a jogbiztonságot, helyre kell állítani az ügyletkötésbe vetett bizalmat.

A hallgatóság mindvégig feszült fi-

gyelemmel hallgatta a szellemes példázatokkal élénkített, közvetlen modorban tartott, a gyakorlati élet szakemberének éles megfigyeléseit eltáró előadást, amelyért dr. tanyogi Szűcs Géza a közönség élénk tetszésnyilvánításától kísérve mondott köszönetet az illusztris előadónak.

Az ankét negyedik napján, csütörtökön este fél hét órakor hangzanak el a hozzászólások az eddigi előadásokhoz.

NORMA SHEARER LIONEL BARRYMORE CLARK GABLE
elragadó bája művészete férfiassága

teszik páratlan sikerűvé

A 24 ÉVES LEÁNY

c. filmet.

Vigszinházban

Előadások kezdete: 5—7—9 órakor.

Csak 16 éven felülieknek.

Jön!

Wallace Beery nagy filmje

Jön!

EMBERVÁSÁR

Hülye, nem akarja bevallani, hogy eszköz volt!

— kiáltotta a Reichstag-tűz keddi tárgyalásán Lubbera Dimitroff, mire az elnök megvonta a szót a bolgár vádlottól

Berlin, október 10. A birodalmi gyűlés palotájának felgyújtása miatt indított nagyszabású bünter lípcei tárgyalása pénteken befejeződött, a bíróság ma már Berlinben, a birodalmi gyűlés épületében folytatta a tanúk hallgatását. A Reichstag palotában a költségvetési bizottság termében helyezték el a bíróságot és a tárgyalás hallgatóságát. A bizottsági terem elég tágos volt ahhoz, hogy a kormány s a hatóságok 40 és a sajtó 127 helye mellett 150 helyet a közönség számára is biztosítani lehetett. Természetes, hogy a közönség csak a legszigorubb igazoltatás után juthatott be a terembe.

A tárgyalást hangos filmre veszik, ezért Jupiter-lámpákat szereltek fel a teremben s minden vakító fényben uszók.

Negyedtenegyet előtt jelentek meg a vádlottak, Van der Lubbe egyáltalában nem érdeklődött a tárgyalás új színhelye iránt. Lecsüggesztett fővel, földreszegzett tekintettel vonult be örei között, mikor megmutatták helyét a vádlottak padján, szó nélkül leült, kifejezéstelen tekintettel maga elé bámult.

Tíz óra 20 perckor vonult be a bíróság. Bünger elnök rövid bevezető nyilatkozatot tett. Mikor az elnök számbavette a vádlottakat és védőiket, Dimitroff vádlott harciasan közbekiáltott:

— Én önmagamot védem!

Ma azokat a tanukat hallgatták ki, akik a tűz kitérését látták. A tanúk kivétel nélkül véletlenül jártak arra abban az időpontban. Legtöbb tanu csak egy alakot látott égő fáklyával bemászni a palota egyik emeletének betört ablakán, de vannak olyan tanúk is, akik két alakot láttak futároznai az égő szobákban.

Az egyik tanu vallomása közben Di-

mitroff, az egyik vádlott tilos kérdéseket tesz fel. Az elnök leintí:

— Ha így folytatja, nem veszem többé figyelembe!

Dimitroff: Jegyezze meg magának elnök ur, hogy ebben a percben nem adós vagyok, hanem hitelező. Azt szeretném...

Elnök: Megvonom öntől a szót.

Dimitroff: Tiltakozom!

Ezután Van der Lubbe vádlottat vezeték a bíróság elé, hogy nyilatkozzék ez utóbbi tanuvallomásokról.

Van der Lubbe régi módszereit követi, egyszer igennel, másszor nemmel válaszol és néha hallgat, majd ismét zavaros feleleteket ad.

Elnök: Egyedül mászott be azon az estén?

Lubbe: Igen.

Elnök: Egyedül gyújtotta fel a birodalmi gyűlés épületét?

Dimitroff közbekiált: Ez lehetetlen, kizárt dolog, hülye!

Elnök: Hallgasson! Megvonom a szót még egyszer. Kérem Van der Lubbet, hogy egyedül gyújtotta fel a birodalmi gyűlés épületét?

Lubbe: Igen.

Főállamügyész: Egyszer ugyan már megvizsgáltuk, de mégis még egyszer meg szeretném kérdezni, hogy mások készítették azt elő? Mások segítettek magának?

Lubbe: Ezt nem mondhatom meg Dimitroff: Nem akarja bevallani, hogy eszköz volt.

Az elnök ezután folytatja a tanukihallgatásokat.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG”-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI BE SZUKSÉGLETEIT.

A gyanus halálesetről kiderült, hogy természetes halál

A debreceni rendőrségnek jelentették, hogy **Sárkány Sándor** 71 esztendő, Zrinyi ucca 35. szám alatti lakos hirtelen rosszul lett és meghalt. A tisztviselő orvosi vizsgálat a halálesetet gyanusnak találta, mert az öregember arcán vérvomokat fedezett fel.

A vizsgálat megindult és kiderült, hogy **Sárkány Sándor** agyvérzést kapott. Orrán, száján ömlött a vér, amit aztán a hozzátartozói lemostak róla.

Miután megállapították, hogy a halált kizárólag az agyvérzés okozta, az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

A MÁV Egyetértés szezonnyitó előadása

A Debreceni MÁV. Műhely Egyetértés színházának szezonnyitó előadása október hó 14-én este nyolc órai kezdettel a műhely színháztermében lesz, amelyre a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívja a rendezőség. Szinre kerül: „Nem nőszülök”, vigjáték 3 felvonásban. Irta: Szenes Béla. Rendező: Szolárszky László. Szereplők: Pogáder Irmus, Székely Ica, Ferkó Böske, Fekete Gizus, Szolárszky L., Lázár János, Bogdány Zoltán, Weverán K., Szücs Joli, Simkovics B., Rácz István, Pogáder Ila, Ujvárosi Kató. Műsor után tánc reggelig.

Dr. Györki Imre akciója a dohánygyári munkások érdekében

A debreceni dohánygyár évről-évre nagy számban foglalkoztatja Debrecen munkásságát és így egyik legfontosabb pillére a város életének. Amikor a dohány kezelése véget ér, szünetet tartanak a dohánygyárban mindaddig, míg az új dohány beadásával a munka ismét előlről kezdődik. Ez a magyarázata annak, hogy a szünet alatt százszámra válnak munkanélkülivé „a dohánygyáriak” és velük gyarapodik a debreceni nincstelenek szomorú serege.

Az ily módon munkanélkülivé lett munkásszennyek között nagyszámban vannak olyanok is, akik nemcsak saját magukról, de egész családjukról gondoskodni kénytelenek, tehát egy-egy munkásszenny elbocsátásával 6-8 tagú család veszt el a mindennapi kenyeret.

Dr. Györki Imre képviselő, aki állandóan élénk figyelemmel kíséri a debreceni munkásság sorsát, értesült a dohánygyárból elbocsátottak nélkülözéséről és azonnal eljárt a minisztériumban. Arra kérte az illetékes hatóságokat, hogy most, amikor a munka ismét rövidesen megkezdődik, szociális szempontokat vegyenek figyelembe a munkások felvételénél s elsősorban azokat alkalmazzák, akiknek nélkülözése, sivar anyagi helyzete azt a legjobban indokolja. Mint értesülünk, dr. Györki Imre akciója megfelelő eredménnyel járt, mert ígéretet kapott arra nézve, hogy a munkások felvételénél figyelembe veszik a jelentkezők családi viszonyait, sőt kilátásba helyezték azt is, hogy amikor majd a munka végeztével ismét elbocsátásokra kerül a sor, elsősorban azokat fogják elbocsátani, akiknek megélhetése más oldalról biztosítva van. Dr. Györki Imre egyébként a pénteki városi közgyűlésen is részt vesz és a közeljövőben hosszabb időt szakít arra, hogy az általános munkáskérdéseken kívül speciálisan a debreceni helyzettel foglalkozzék.

MA LÁTHATÓ UTOLJÁRA a humor és derü filmje a SZOKNYÁS REGIMENT

ANNY ONDRÁVAL az **U r á n i á b a n**

Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órákor Jegyelővétél délelőtt 11-től 1 óráig.

Csütörtöktől: A szívek melódiája

A debreceni Idegenforgalmi Bizottság a gyorsvonati átszállás ellen

Az Idegenforgalmi Bizottság felterjesztést intézett újabb filléres gyorsvonatok Debrecenbe indítása tárgyában, mivel az őszi szezonban más városok is részesültek ebben. Ugyancsak előterjesztést tesz a tapasztalatok alapján a bizottság a téli menetrend debrecen-budapesti viszonylatban beiktatott gyorsvonati átszállás

ellen. Kivált a téli időkben rendkívül alkalmatlan és kényelmetlen a motorosra átszállás csomagokkal, ahol nincs elegendő hordár. Debrecen, ahol Budapest után az ország legmagasabb átszálló forgalma van, amely az egy-milliót is eléri, jobb elbánást érdemelt volna.

Törvényszéki tárgyalás szakadó esőben megtartott helyszíni szemlével a Csapó uccai kanyarban

Kedden délelőtt Rózs a Lőrinc elnöke alatt működő tanács Lichtmann Dénes csökmői soffőr bűnügyét tárgyalta és helyszíni szemlélet is tartottak szakadó esőben a Csapó uccai kettős kanyarodónál, ahol a múlt évben a soffőr elgázolta Janó Károly uccaseprőt. Az ügyészség vádirata szerint a soffőrt nagyfokú gondatlanság terheli és csak annak tudható be, hogy az uccaseprő lábaféjén átment az autó kereke és 20 nap alatt gyógyuló sérülést okozott.

A vádolt elmondta a tárgyaláson, hogy súlyos beteget szállított autóján és óvatosan is vezette kocsiját. A Csapó uccai kanyarodónál az uccaseprő az út közepén dolgozott és ott is tartotta a kis vastargoncáját. Az út egyik oldalán a villamos jött és ő igyekezett kocsijával kitérni és túlhaladni az uccaseprőn, de az valósággal elébe ugrott a kocsinak,

amelynek sárhányója elkapta és az egyik kerék átment a lábaféjén.

A bíróság helyszíni szemlélet tartott az ügyben és 10 órákor megtekintették a Csapó uccai kanyarodót, ott, ahol a gázolás történt. Megállapították, hogy az utforduló megköveteli a lassu, óvatos hajtást és elkerülhető lett volna a gázolás, ha jobban vigyáz az uccaseprőre és nagyobb ívben igyekezett volna kikerülni.

A helyszíni szemle után a tárgyalóteremben folytatták a tárgyalást és a tanúkihallgatások után meghozták az ítéletet, amelynek értelmében bűnösnek mondták ki a soffőrt és 80 pengő pénzbüntetésre ítélték. Enyhítő körülménynek vette a bíróság, hogy az uccaseprő is gondatlanul járt el és magatartásával elősegítette, hogy a gázolás megtörtént. Az ítélet nem jogerős.

NÁCI UDVARIASKODÁS IDEGENEKKEL: „Hármat számolok, ha addig nem indulsz meg előttem, lelőlek, mint egy kutyát”

Kedden délelőtt egy magas, sovány fiatalembert állított elő az őrszemes rendőr a kapitányságra. A fiatalember ruhája kopott, poros volt, a cipője szakadozott, látszott, hogy hosszú utat tehetett meg gyalog.

A rendőrségen aztán kiderült, hogy König Péternek hívják, Budapesten született, de nyolc éves korától Németországban nevelkedett. Odakinn soffőr volt és egészen jól megélt az idei nyárig, amikor közbeléptek a hitleristák és szokásukhoz híven, őt is megfosztották a munkalehetőségtől.

— Egy hatalmas társaságot szállítottam a bérautón — mondotta —, amikor az uton élénk állt egy barna inges hitlerista és feltartóztatott bennünket. Kiszálltam az autóból és ekkor a hitlerista erőlyesen közölte velem, hogy kövessem őt társaimmal együtt a rendőrségre. Vonakodtam eleget tenni felszólításának, k-

jelentettem, hogy semmi joga nincs nekem parancsolni, mire előrántotta revolverét és rámkialtott:

— Hármat számolok, ha addig nem indulsz meg előttem, lelőlek, mint egy kutyát!

— Kénytelenek voltunk vele menni a rendőrségre, ahol aztán közölték velünk, hogy elfogatóparancs van kiadva ellenünk. Ugyanis a társaság tagjai valamennyien külföldi állampolgárok voltak, részben főleg magyarok és csehek. A rendőrségen hiába mondtam, hogy nem vagyok zsidó, kijelentették, hogy alkalmazkodniok kell az elfogató parancshoz és

valamennyiünket kitoloncolnak Németországba.

Kértem tőlük, hogy mutassák meg azt az elfogató parancsot, mire zavarba jöttem, majd rámkialtották, hogy fogjam be a

számát és ne kíváncsiskodjam. Elég, ha csak ők látják azt a parancsot!

— Nem lehetett mit tenni, meg kellett hajolnunk akaratauk előtt. Leküldtek mindannyiunkat a fogdába, majd másnap felpakkolták az egész társaságot és kivitték a lengyel határra. A lengyel határon leszállítottak bennünket a vasutról és fegyverrel kényszerítettek mindannyiunkat, hogy menjünk át a határon és jelentkezünk a lengyel őrsnél. Így kerültünk át Lengyelországba, ahol szétszéledtünk és én egymagam gyalog vágtam neki a nehéz utnak és két hónapi gyaloglás után érkeztem ide Debrecenbe.

Elmondotta még, hogy most Törökországba igyekszik, ahol a testvére hajókor-mányos. A rendőrbíró tiltott határátlépés címén egynapi elzárásra ítélte König Ferencet, aki a büntetés kitöltése után folytatja útját Törökországba. Gyalog.

— Erős, vérbő, kővér emberek számára a természetes „Ferenc József” keserűvíz naponként való ivása a legkisebb erőlködés nélkül könnyű és rendes bélműködést biztosít. Számos szakorvosi jelentés bizonyítja, hogy a Ferenc József víz szív- és idegbajok, vese- és cukorbetegeknek, valamint köszvényben és csuszban szenvedőknek is nagyon jól tesz s ezért méltán megérdemli a legmelegb ajánlást.

Dr. Juhász Nagy Sándor előadást tart a Kossuth uccai templomban

Emlékezetes olvasóink előtt október hó 1-én a Kistemplomban tartott vallásos ünnepély, amelyen előadást dr. Juhász Nagy Sándor, a debreceni egyházköztség főjegyzője, egyházkerületi tanácsbíró tartott erről a nagy kérdésről: Miért vagyok hívő keresztyén? Az illusztris előadó a vallásos ünnepély keretében bejelentette, hogy legközelebb arról fog előadást tartani: Miért vagyok református keresztyén? Első előadása iránt is rendkívül nagy érdeklődés nyilvánult meg s második előadása iránt is — a város minden részéről — igen nagy érdeklődés mutatkozik.

Ezt a második előadást dr. Juhász Nagy Sándor október hó 15-én délután 5 órai kezdettel a Kossuth uccai templomban fogja megtartani, amely templom igen jó fekvésénél fogva, a város minden pontjáról nagyon könnyen megközelíthető. Előadása címe ezalkalommal: *Miért vagyok református keresztyén?* Különösen alkalmas téma ez a reformáció emlékünnepe, október 31-e előtt.

Dr. Juhász Nagy Sándor előadása szép vallásos ünnepély keretében történik, amelyen bibliát olvas, imádkozik Magyar Bertalan h. lelkész, művészi énekessel közreműködik a Református Tanítói Vegyeskar Szabó Emil karnagy vezetésével. Baja Mihály: Ki volt Kálvin János c. költeményét szavalja Soós Béla hittanhallgató. Záróimádságot és áldást mond Biky Gábor Dóczi-intézeti vallásos tanár. A vallásos ünnepélyre semmiféle belépődíj nincs. Adakozás a Kossuth uccai egyházzsáz szegényei részére történik.

PANASZA VAN A LAPRA?

Kérjük tudassa ezt velünk. Jónak tartja az ujságot? Kérjük tudassa ezt — mással, aki még nem olvasója lapunknak!

A református elemi iskolák szülei értekezlete

A debreceni ref. tanítói kar 1933 október hó 12-én, csütörtökön délután 5 órai kezdettel általános nagy szülei értekezletet tart a Kollégium dísztermében. Minden szülőnek legbensőbb óhaja az, hogy gyermekei az iskolai munkában minél tökéletesebb eredményt érjenek el. A gyermekek úgy készülhetnek elő a mai élet nehéz feladatára, ha megszerzik azokat a lelki, szellemi kincseket, melyek a további tanulói pályán és az életben minden másnál fontosabbak. Ezeket a kincseket csak a család és az iskola egyöntetű, céltudatos munkája adhatja meg. Fontos tehát, hogy szülők és tanítók szülei értekezletek keretében találkozzanak, a közös nagy cél irányelveit megbeszéljék. Ezt a nagy célt szolgálja a csütörtökön tartandó általános, nagy szülei értekezlet is, melyre a szülők, egyháztanácsosok, pedagógusok figyelmét már ezúttal felhívjuk.

Az értekezlet műsora: 1. Megnyitó beszéd, tartja: Molnár Ferenc ref. lelkész, iskolaszéki elnök. 2. Az iskola szociál-egészségügyi vonatkozásai, előadja: dr. Jánossy Gyula, egyetemi klinikai tanársegéd. 3. Szavai: Benyhe Imre testületi alelnök. 4. A gyermek, a rózsásarcu jövőd, előadja: Törös Károly tanítóegyesületi elnök. 5. Hozzászólások. 6. Zárszó.

A VAKOK TÁMOGATÁSA

A Vakokat Gyámoltó Magyarországi Egyesületek Országos Elnöksége kéri a nagyérdemű közönséget, hogy a most megindított országos gyűjtést — úgy, mint a múltban is — szeretettel karolja fel, mert a mai nehéz gazdasági viszonyok között — amikor már több vak gyámoltott család kilakoltatására is sor került — fokozottabban szükség van az áldozatkész magyar közönség megértő jóságára.

A most megindult gyűjtés alkalmából kiküldtük Debrecenbe két tisztviselőnk. Tisztelettel kérjük úgy a hatóságokat, mint a nagyérdemű közönséget, hogy őket szeretettel felkarolják és a lehetőséghez képest támogatásban részesítsék kegyeskedjenek.

A Vakokat Gyámoltó Országos Egyesület a leromlott gazdasági viszonyok miatt oly válságos helyzetbe jutott, hogy szerencsétlen vak ápoltságát a mindennapi kenyérral is alig képes ellátni.

Ugyanazért mély tisztelettel arra kérünk mindenkit, hogy az élet ezen legszerencsétlenebbjait, az örök sötétségben élő vakokat nemes adományokkal megsegíteni sziveskedjenek.

E nagyfelkü, humánus cselekedet önmagában hordja a jutalmat, mert amint az irás mondja:

„Aki letörli a szerencsétlenek könyveit, létrát támaszt a menyország kapujához.”

Az egyesület elnöksége reméli, hogy a kérő szava meghallgatásra talál.

31057—1933. fj. sz.

HIRDETMÉNY.

Az 1929:XXX. tc. 23. §. 4. pontja alapján közhírré teszünk, hogy Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága a folyó évi október hó 13-án, pénteken délután 4 órakor a Városháza közgyűlési termében rendkívüli közgyűlést tart, amelynek tárgysorozata a Városháza hirdetési tábláján ki van függesztve.

Debrecen, 1933 október hó 10.

Dr. Vásáry István
polgármester.

A FUGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

RENAISSANCE PENSIÓ

BUDAPEST szívében IV, Irány ucca 21. sz.

tökéletes komforttal berendezett családi ház. — Minden szobában központi fűtés, hideg meleg folyóvíz, rádió, telefon. — Kifűtő konyha, kivánatra diétás ellátás. — Társashelyiségek. — Villamos és autóbussz-közlekedés minden irányban. — Lift éjjeli-nappal

Bukh és tornász-csapata Debrecenben

Niels Bukh, az ollerupi dán testnevelési főiskola igazgatója, a testnevelés nemzetközileg elismert legjobb vezetője 14 hölgy és 15 férfiből álló csapatával október 13-án, pénteken délután 1—2 óra között érkezik Debrecenbe, hogy délután 5 órai kezdettel a színházban Debrecen közönségének is bemutassák a világviszonylatban is elsőrangú tudásukat.

Niels Bukh a megalapítója a nemzetközileg is elismert mozgásos gimnasztikának. Munkálkodásával világhírű nevet vívott ki magának, amiért a dán király öfelsege lovagi rangra emelte. Már majdnem minden világrészben megfordult s mindenütt a legnagyobb sikerrel szerepelt csapatával.

Debrecen közönségének elsőrangú sportélményben lesz része, látva a pompás megjelenésű tornász hölgyek és férfiak utólréhetetlen precízitáru gyakorlatait. A bemutató előtt bevezető, ismertető előadást tart Király Dezső budapesti reál-gimnáziumi testnevelési tanár, ami után a hölgyek alapvető gimnasztikai, majd énekes és látványos sportgimnasztikai gyakorlatokat is be-

mutatnak, egyúttal pedig dán nemzeti táncokat, énekeket mutatnak be régi nemzeti viseletben.

A dán tornászok pénteken délután 1—2 óra között érkeznek meg a Bikaszállodához, akiket a szálló előcsarnokában a város képviselője, a rendező DEAC részéről pedig dr. Milleker Rezső egyetemi tanár üdvözlik. Ennél a fogadtatásnál is szívesen látjuk a érdeklődő közönséget s kérjük, hogy ott minél nagyobb számban megjelenjen sziveskedjenek. Egyben ezúton is felkérjük városunk nagyérdemű közönségét, hogy aki csak teheti, jöjjön el a dán vendégek vacsorájára, vagy vacsora után a Bika-étterembe. A vacsora ideje 8 óra.

Felhívjuk közönségünk figyelmét, hogy az előadást pontosan 5 órakor megkezdjük, mert fél 8 órára a színházat át kell adnunk a színészeknek.

Jegyek Springer József könyvkereskedésében (Piac ucca 38.), az előadás napján pedig a színházi pénztárnál válthatók. Helyárak 20 fillértől 2 pengőig.

A 25 éves Zenekedvelők Köre közgyűlésén Debrecen kulturéletének szép fejezete elevenedett meg

Dr. Kuthi Sándor, a lemondott igazgató, nagy érdemeit jegyzőkönyvben örökítik meg — Utóda dr. Baranyi János zeneiskolai igazgató

Kedden délelőtt a Városi Zeneiskola dísztermében Márk Endre udv. tanácsos, nyug. polgármester elnöklétével tartotta meg az évi közgyűlését a Zenekedvelők Köre. A nagymultu intézet

ez évben lép működése 25-ik évébe

és a tagok erre tekintettel igen nagy számban jelentek meg a közgyűlésen, amelynek ünnepi jelleget adott a jubileumi dátum.

Márk Endre elnök társaságában a pódiumon láttuk a Zenekedvelők Köre elnökségét és tisztikarát Kuthi Sándor dr. tb. főügyessel az élen. Megjelentek: Baranyi János dr., Buza Gábor, Alföldy Zoltán dr., Z. Csanak Mária, dr. Nyiri Ernő kormányfőtanácsos, Szabó Emil, Höchtl Margit, Erdész Mihály, dr. Gál Zoltánné, Hofferné Csernányi Irén, P. Nagy Zoltánné, Losonczy Almosné, Létay Lajosné, dr. Magoss Györgyné, a Kör társelnöke, Fischer Jenő kormányfőtanácsos, dr. Magyar Simonné, dr. Sebestyén Lipót, dr. Székely Ferenc és még mások.

Az elnök megnyitójában rámutatott a jubileumi év jelentőségére, majd felkérte Fáy Arpád főtitkár titkári jelentése felolvasására. A titkári jelentés visszapillantást vetett az elmúlt koncert-szezonra, majd továbbmenően részletesen ismertette a Kör múltját annak megalakulásától kezdve. Már 1895-ben megalakult Debrecenben a Zenekedvelők Társasága, az azonban nem tudott gyökeret verni és 1900-ban kénytelen volt működését megszüntetni. 1908-ig semmi zenei egyesület nem működött, ekkor

keltette ismét életre a rendszeres zenekedvelés eszméjét egy művelt, fiatal debreceni ügyvéd, dr. Sebestyén Lipót.

Az ő nevéhez fűződik a Kör megalakulá-

sa. Simonffy Emil, a Zeneiskola akkori igazgatója vette kezébe a szervező munka irányítását és ettől kezdve a legszébb hangversenyek követték egymást Debrecenben. A háboru miatt szünetelt a Kör működése, a háboru után Márk Endre vezetésével kezdett újból működni és működik dr. Kuthi Sándor vezetésével a mai napig.

A titkári jelentés elfogadása után dr. Kuthi Sándor ismertette a Máv. Filharmonikus Zenekarral történt megállapodás lényegét, továbbá a jövő évi műsort, amelyet a közgyűlés egyhanguan elfogadott. Ugyancsak elfogadták Bárdos Géza pénztárosi jelentését, amelynek számszerűségét a felügyelőbizottság már ellenőrizte.

Dr. Kuthi Sándor jelentette be ezután, hogy

nagy elfoglaltságára való tekintettel a Kör ügyvitelében nem vehet részt oly tevékenyen, mint a múltban és helyére dr. Baranyi János zeneiskolai igazgató megválasztását javasolja.

Dr. Nyiri Ernő kormányfőtanácsos kért szót és tartott ezután igen szépen felépített, formás beszédet, amelyben a lelépő intéző érdemeit méltatta és kérte, hogy tevékenységét ne vonja meg a Zenekedvelők Körétől.

Márk Endre elnök csatlakozott a javaslatához, határozatilag kimondotta, hogy a közgyűlés dr. Kuthi Sándor érdemeit jegyzőkönyvben örökíti meg és őt az elnökség tagjai sorába választja.

Dr. Kuthi Sándor ügyvéd mutatott rá arra, mi indította társait és őt, hogy az évek óta szünetelő Kört új életre hívják. Az összeomlás után a magyar művészek nagy csoportja nem talált elhelyezést se a fővárosban, sem külföldön s

természetesen a magyar vidék felé fordultak. Alkalmi üzleti vállalkozók helyett erkölcsi testület, haszonkeresők helyett önzetlen közintézmény kezére akartuk bízni ügyüket.

Tíz év alatt magyar művészek közel 50.000 pengőhöz jutottak a Kör útján

s nem rajtuk mult, hogy a fiatal magyar tehetségek részére szervezett népszerű zenei előadásokat nem folytathattuk.

— Most a közgyűlés bizalmából új ember veszi kezébe a Kör irányítását. Szatmár szülötte ő is, mint elnökünk s annyi magyarral együtt Szatmár menekültje, érzi azt a fojtogató és ébrentartó bánatot, mely az egész magyar életen eluralkodik, de a dacos magabizást és termő akaratot is. Ha meg fogja ismerni ennek a városnak ősi lelkét — mert sokan évtizedekig itt élnek és nem tudják megismerni —

a magyar fennmaradás egy nagy titkát érti meg.

— A legnehezebb napokban, mikor az ország létéről vagy nemlétéről volt szó, a mai Magyarország vezetői Hubay Jenőhöz mentek el esténként a magyar muzsika vigasztalásáért s a kormányzó kezdeményezésére fehér albumba írták bele köszönetüket a legnagyobb magyar muzsikuskak.

Ma ismét szüksége van az országnak a magyar zenei vigaszára.

Hiszem, hogy dr. Baranyi János, akit az ősi város vezetőinek bizalma állított a zeneiskola élére, meg fogja tudni adni megpróbált városunknak is ezt a vigaszt és tovább viszi ezt az egyesületet, melyben először forrt össze lelki egységben a város egész társadalma, a szebb jövő felé.

Dr. Baranyi János, az ujonnan megválasztott kör igazgató tartotta meg ezután székfoglalóját, amelyben a zenei nevelés fontosságát hangsúlyozta és fogadalmat tett a Zenekedvelők Köre ügyeinek lelkiismeretes vezetésére.

Ezután megválasztották az új tisztikart, amely Márk Endre elnöklétével a következőképpen alakult: Diszelnökök: Dr. Magoss György, dr. Hadházy Zsigmond, vitéz Siposs Arpád, báró Vay László. Elnök: Márk Endre. Társelnökök: dr. Magoss Györgyné, Demény Géza, dr. Vásáry István, dr. Fornét Béla. A hölgybizottság elnökei: báró Vay Lászlóné, dr. Vásáry Istvánné. Alelnökök: Balás Károly, Ady Lajos, dr. Nagy Endre, dr. Csűrös Ferenc, dr. Losonczy Almosné, dr. Kölcsey Sándor, Létay Lajosné, Rásó Istvánné, dr. Nyiri Ernő, dr. Neuber Ede, Versényi Tibor, dr. Szesen Zsigmond, dr. Kuthi Sándor, Az intézőbizottság elnöke: dr. Kuthi Sándor; tagjai: dr. Baranyi János, dr. Ferenczy Károly, Fáy Arpád, dr. Sebestyén Lipót, dr. Székely Ferenc, Szabó Emil. Igazgató: dr. Baranyi János. Tb. karnagy: Abrányi Emil. Főtitkár: Fáy Arpád. Ügyész: dr. Hódy Béla. Számvizsgálók: Ackermann Pál, Vargha Endre, Galaczy Jolán. Rendezőség: dr. Alföldi Zoltán, dr. Keller Ferencné, Dömsödy Imre, dr. Kontsek Béla, dr. Fráter Pálné, Sz. Pogány Ilona, dr. Diczig Alajos, Somlyay József, dr. Halász László. A választmány új tagjai: Hajdu László, Liszt Nándor, Szalánczy Károly, Félégyházy Lászlóné, dr. Hankiss János, Engel László, dr. Sajó István, dr. Kovács Ferenc, dr. Kreiker Aladár, dr. Schmidt Lajos, Pénztári ellenőr: Bárdos Géza.

Lakót?

Szeretne házába?

Hirdessen a Független Újságban. A hirdetés biztosan meghozza a régen üresen levő lakásba a lakót.

Az elutasított szerelmes fiatalember bosszúból sonkás, vajás zsemlyén tifusbacillusokat etetett meg a szépleánnyal, aztán öngyilkos lett

Bécs, október 10. Bécsben tegnap olyan büntényt fedeztek fel, amely páratlanul áll a bűnesetek krónikájában. A fantasztikus eset hőse Fiala Felix 32 éves fényképész, aki a bécsi klinikai telepen az Allgemeines Krankenhaus patológiai anatómiai intézetében volt alkalmazva. Ugyanitt volt gépirónó Grubauer Berta 27 éves karcsu, szőke, gyönyörű alaku és nagyon szép szemű leány, aki a Süd Tirolerplatz 1. számú házában lakik. A szép leányt mindenki a „Süd Tirolerplatz legszebb leánya” néven ismerte a környéken.

Grubauer Berta évek óta jegyben járt egy fiatal hivatalnokkal, akit azonban a rossz anyagi viszonyok meggátoltak abban, hogy feleségül vegye a leányt. Fiala Felix tíz év óta volt a patológiai anatómiai intézetnél nemcsak mint fényképész, hanem mint hivatalnok is. Főnökei nagyon szerették, egyre emelkedett a fizetése. Fiala beleszeretett a „Süd-tirolerplatz szépségébe”. Grubauer Bertába és szerelmével ostromolta a nőt és elvitte ismételen színházba és vacsorázni. Fialának a reményeit azonban kettévágta a leány kijelentése: tudtára adta a fiúnak, hogy nem viszonozza szerelmét s megszakította vele az érintkezést.

Ez szeptember 1-én történt. Szeptember 4-én Fiala Felix odahaza, anyja lakásán

kinyitotta a gázcsoport, mérgezte magát és meghalt.

Szeptember 1-e és 3-ike között azonban a következők történtek:

Szeptember 4-én, az öngyilkosság napjának délelőtti a patológiai anatómiai intézetben a közös uzsonnán, amelyet az intézet hivatalnokai és alkalmazottai együttesen szoktak elfogyasztani, Fiala egy sonkás zsemlyét hozott Grubauer Bertának. A leány azt hitte, hogy a fiatalember rosszkedve elmúlt, elfogadta a sonkás zsemlyét és megevte. Aznap délután Grubauer Berta egy gépirósos cédulát talált íróasztalán, amelyen a következő sorok álltak:

„Szörnyű bosszút állok rajtad, de legyen meg az a vigaszod, hogy nem egyedül távozol a világból.”

Azóta eltelt hat hét. Grubauer Bertán betegség jelei mutatkoztak ezalatt az idő alatt. Eleinte arra gyanakodtak, hogy a gyomrának van valami baja, később azonban vörös foltok jelentek a testén és hosszas vizsgálódás után tegnap este kiderült, hogy

a leánynak tifusza és paratífusza van.

A rendőri vizsgálat aztán a következő páratlanul álló eredményt állapította meg: Az Allgemeines Krankenhaus patológiai anatómiai intézetében, amelynek Fiala alkalmazottja volt, rácsos kapuval elzárt helyiségben kazettákban különféle bacillus-kulturákat őriznek.

Fiala Felix egyike volt az intézet

egyik legrégebb és legmegbízhatóbb alkalmazottainak, így neki szabad bejárása volt a helyiségbe. Ezt az előnyét használta fel azután Fiala arra, hogy bosszuját végrehajtsa. Fantasztikus gondolatra jutott. Elhatározta, hogy

az intézetben őrzött tifusz- és

RAKTÁRRENDEZÉSÉNél KIVÁLOGATOTT

**FINOM FÉRFIINGEK
OLCSÓ ÁRUSÍTÁSA
E HÉTEN**

KARDOS LÁSZLÓ NÁL

Fantasztikus cikket közöl egyik fővárosi lap egy debreceni szépségkirálynő viharos házassági bonyodalmairól

Ki a szépségkirálynő, ki a férj és ki a katonatiszt udvarlója?

Egyik fővárosi estilap tegnapi számában jelent meg az alábbi fantasztikus érdekes cikk, amelynek adatai ugyan hitelesnek látszanak, azonban az ügyben az a legérdekesebb, hogy a cikkben szereplő személyeket senki sem ismeri Debrecenben.

Évekkel ezelőtt a debreceni szépségkirálynő választáson első lett egy hajdumegyei földbirtokos leánya.

A szépségkirálynőt nem sokkal később feleségül vette egy ismert debreceni ügyvéd.

A házasság azonban kezdettől fogva boldogtalan volt. Az esküvő után pár hónappal már megindult a válóper, amelyet most jogerős kuriai ítélet fejezett be.

A kuria Thébusz-tanácsa mondta ki a végső szót ebben a házassági bontóperben.

Az ügyvéd férj ugyanis azon az alapon kérte a házasság felbontását, hogy a feltűnően szép leány nem volt szerelmes belé, amikor elvette őt feleségül.

Egy fiatal hadnagy udvarolt menyasszonyomnak — adta elő az ügyvéd —, aki csak szülei parancsára lett mégis az én feleségem. Ezt én az esküvő előtt is tudtam, mégis feleségül vettem őt, mert azt gondoltam, hogy majd csak megszeret. Alig néhány héttel az esküvő után

a debreceni helyőrség tisztjában megjelentem fiatal feleségemmel, aki egész éjszaka táncolt, különösen azzal a hadnaggyal, aki már leánykorában is udvarolt neki.

Hajnalfélét két jóbarátom közölte velem, hogy fiútanulni voltak annak, amikor feleségem ezt sugta a hadnagynak:

— Szeretlek, a tiéd leszek.

— Amikor erről tudomást szereztem, hazarohantam. Feleségem nem sokkal később szintén hazajött, de én felháborodásomban nem engedtem be. Emiatt vesztünk össze véglegesen.

Ezenkívül még más okokra is hivat-

paratífusbacillusokat, amelyek elsősorban tejben és vízben hatnak, vajba keveri, a vaját zsemlyére keni, a zsemlyére sonkát tesz és ezt megeteti Grubauer Berával.

Borzalmas tervét végre is hajtotta szeptember 4-én délelőtt. A leány elfogyasztotta a vajás-sonkás zsemlyét, a bacillusok behatoltak a testébe. Csak később mutatkoztak a betegség tünetei, miután a tifusz hetekig lappang a testben. A bacillusok teljesen elhatalmasodtak a testben, úgy hogy most Grubauer Berta élet és halál között lebeg a kórházban és kevés remény van felgyógyulásához.

Gyászrovat

Kiss József nyugalmazott Máv. al-tiszt életének 48. évében elhunyt. Temetése szerdán délután fél 5 órakor lesz köztemető ravatalozóterméből református egyház szertartása szerint tartandó ima után. Temetését Fehértői temetkezési vállalata rendezi.

Lerombolják Angliában az ország minden nyomoriját

London, október 10. Sir Edward Hilton Young közegészségügyi miniszter birminghami beszédében ismertette az angol kormány szédítő aranyú öt éves városrendezési tervét, melynek során el fogják tüntetni Anglia összes nyomortanyáit és szegény negyedeit. Összesen 210.000 házat fognak lerombolni és 1.050.000 személy számára új és egészséges lakást építenek 95 millió font költséggel.

— Agy- és szívérelmeszesedésben szenvedő egyéneknek a természetes „Ferenc József” keserűvíz megbecsülhetetlen szolgálatot tesz azért, hogy a beltartalmat kiméletesen távolítja el.

ANYAKÖNYVI HIREK

A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál a következő bejelentések történtek:

Születések: Karmazsin József napszamos, fiu: Sándor. Himer István napszamos, leány: Mária. Oláh István csizmadiaségéd, leány: Mária. Varga Ferenc lakatos, fiu: Ferenc. Bak László vámtiszt, fiu: Antal. Simon Péter földmunkás, fiu: Imre. Abai Mihály földmunkás, fiu: József. Sánta Antal gazdálkodó, leány: Erzsébet. Dr. Varga László középiskolai tanár, fiu: László Nagy Ambrus fűszerkereskedő, fiu: Árpád. Manó Károly napszamos, leány: Julia. Timkó Kálmán asztalossegéd, fiu: Ernő. Tóth József lakatossegéd, fiu: Béla. Szilágyi János napszamos, leány: Erzsébet. Sopranka János áll. rendőr, leány: Róza és 4 törvénytelen újszülött.

Eljegyzések: Rusznyák Lajos—Szatmári Julia. Baumgartner András—Pafferi Mária. Kacsó László—Szolnoki Julia. Fekete Imre—Muszka Mária. Lukovics József—Braunstein Margit. Kacsari Károly—Móré Alojzia. Seres Dániel—Dudra Mária.

Házasságok: Dr. Mailáth László—Pap Mária. Laboncz Imre—Róth Berta. Ökrös János—F. Nagy Erzsébet. Grósz István—Feldmann Jolán.

Halálozások: Balogh Miklós ref. 57 éves, Borz u. 11. Kardos Erzsébet ref. 7 hónapos, Bánk 36. Kiss József ref. 48 éves, Vigkedvü M. u. 44. Molnár Róza ref. 50 éves, Nagyléta. Papp Róza ref. 4 hónapos, Péceli u. 8. Konkli Regina ref. 23 éves, Timár u. 9. Balásházy Kálmán ref. 25 éves, Bellegelő 113. Nagy István ref. 9 hónapos, Hadrázi telep. Bagoly József ref. 5 hónapos, Bijnok u. 31. Özv. Kolláth Sándorné Csikos Julia ref. 88 éves, Mester u. 10. Cs. Nagy Albertné Kiss Róza ref. 49 éves, Gödrökköz. Weisz Vilmos izr. 61 éves, Csokonai u. 37. Szabó Gyula ref. 7 hónapos, Szoboszlai ut 2. Magyar József ref. 67 éves, Gödrökköz. Milvins Ferencné Fogel Lili ref. 37 éves, Buidosó u. 11.

Háztartási alkalmazottat?

keres!

A leggyorsabban a Független Ujság apróhirdetése útján találja meg.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG”-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZELI SZÜKSÉGLETEIT.

hírek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap Szerkesztősége és kiadóhivatala Ferenc József ut. 49. Telefon: 32-12.

Felelős szerkesztő: Farkas Lajos. Előfizetési ár: egész évre 26.—, félévre 14.—, negyedévre 7.—, egy hóra 2.40 pengő. Külföldre emmek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 10 fillér, vasárnap 20 fillér.

© Mindentudó ©

Ma: 1933 október 11. Szerda. Protestáns: Brigitta, róm. kath.: Placidia sz., kr.: 5694 Thisri 21. Hos. r.

A polgármester fogad: Magánügyekben hétfőn és csütörtökön délelőtt 11 órától 1 óráig, közügyekben kedd és péntek kivételével minden nap délelőtt 11 órától 1 óráig.

A rendőrség telefonszáma: 20-45.

Mentők, tűzoltók, telefon: 04.

Ügyeletes gyógytárak: Kigyó, Piac u. 33. Muraközy, Piac u. 72. Sas, Hatvan u. 70. Csillag, Árpádtér 1. Nádor, Szent Anna 64. Szentháromság, Homokkert. Hungária, Vargakert, K. Tóth u.

IDŐJÓSLAS:

Dél nyugati légáramlással enyhe és napal derültebb idő. Éjszaka ködképződés.

A BUDAPESTI RADIÓ MŰSORA

A műsorban nem szereplő állandó hétköznapi közvetítések

9.45: Hírek.

11.10: Nemzetközi vízjelző szolgálat magyarul és németül.

12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból.

12.30: Hírek.

1.15: Időjárás, időjelzés.

2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamok.

4.45: Időjelzés, időjárás, vízjárás, hírek.

12.00: Himnusz.

SZERDA, október 11.

6.45: Torna. Utána: Gramofonlemez. 10: Beniczky Péter „szentelt” vitéz magyar rigmusai. 2. Szabadtéri társasjátékok. (Felolvasás.) Közben: Gramofonlemez. 12.05: Gróh Klára hegedül, Pál Ilonka énekel, zongorán kísér Polgár Tibor. 1.30: Gramofonlemez. 3.30: A rádió diákfelőrája. Mindnyájunkat érhet baleset. 4: Miért, melyik életkorban s hogyan tanuljunk idegen nyelveket. Dr. Aczélné, dr. Gondá Lili előadása. 5: Asszonygondok. Amerre a nő megy... (Ádám Éva előadása). 5.30: K. Comensoli Mária zongorázik. 6: A jó reklám. Forbáth László előadása. 6.30: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Zsolt Nándor. Operettrezletek és táncok. Közben: 7.10: A turistaság. Dr. Zsitvay Tibor előadása. 8: Dani bá' a világ közepén. (Dani bá' tapasztalatai a világjamboreen). Előadja Hosszu Zoltán és Eszényi Olga. 9: Időjelzés, hírek. 9.15: Lortzing: Cár és ács c. operájának rövid-opera felvétele Polydor-Brunswick gramofonlemezen. — 10: Időjárásjelentés. Majd: Guttenberg György jazz zenekara és Veres Lajos cigányzenekara az Ostende-kávéházból Kalmár Pál éneksszámaival.

Társadalmi események

1933. október 11.

OKTÓBER 11.

— Meghívó. A „Homokkerti Református Ifjúsági Egyesület” közép- és főiskolás csoportja f. hó 11-én, szerdán este 7 órakor fontos közgyűlést tart, melyre a tagokat ezuton is szeretettel meghívja az elnökség. Mindenki ott legyen!

— Szakosztályi ülés. A borbély- és férfifodrásziparosok e hó 11-én, szerdán este fél 8 órakor az ipartestületben részleges tisztújító ülést tartanak, amely ülésre a szakosztály tagjait ezuton is meghívja és pontos megjelenésüket kéri az ipartestület elnöksége.

— Az árpádtéri egyházrész bibliorája ma, szerdán délután hat órai kezdettel tartatik a Kassa ut 12. szám alatti gyülekezeti teremben. A bibliórán imádkozik Gál Miklós hittanhallgató, bibliát magyaráz Magyar Bertalan h.-lelkész. Szaval Gacsályi Károly hittanhallgató. Felolvass Jánossy Gábor hittanhallgató. Záró imádságot mond Bozsódi Ferenc hittanhallgató. Mindenkit szeretettel hív az egyházrész vezetősége.

— Az Ady-társaság közgyűlése 1933 október 21-én délután 5 órakor lesz az ipariskolában. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Főtitkári jelentés. 3. A zárószámadás és költségvetés előterjesztése. 4. Uj számvizsgáló bizottság választása. 5. A választmány kiegészítése. 6. Esetleges indítványok. Debrecen, 1933 október 3. Az elnökség.

— A főispán és felesége a rodostói zárandoklatban. Megemlékeztünk arról, hogy Rodostóba nemzeti zárandoklat indul a Rákóczi-ünnepekre. E zárandoklatban Debrecenből részt vesz báró Vay László főispán és felesége, Bissingen grófnő is.

— Debrecen város az egri borhétben. Megirtuk már, hogy Eger október 15-től 22-ig terjedően borhét rendez, amelyre Debrecenből is indul filléres gyors. Eger város polgármestere a borhétre meghívta Debrecen város polgármesterét és vezetőségét is a vasárnap tartandó megnyitás alkalmából. A város vezetősége el is megy Egerbe, ahol hivatalosan fogadják a debreceni vezetőséget.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1908 OKTÓBER 11. VASÁRNAP. Meghalt Tóth József, a debreceni Kollégium mathézis professzora, régi függetlenségi ember, nagy rebbelis, a 48-as hagyományok hűséges őrzője. A Független Ujságban Oláh Gábor írja búcsuztatóját.

Kölcsey Ákos, a Közvélemény asztaltársaság elnöke táviratban üdvözlő Bulgária teljes függetlenítése alkalmából Ferdinánd cárt, ugysis, mint magyar földbírtokost. A cár kabinetirodája köszönő távirattal válaszol.

1913 OKTÓBER 11. SZOMBAT. Debrecen hivatalos és polgári társadalmi-

nak mély gyásza mellett helyezték örök nyugalomra Balogh Ferenc, a Kollégium európai híru, nagy professzorának holttestét.

Országosan a kritika elismerő áradatával fogadják Könyves Tóth Kálmán, a híres debreceni pap „Emlékkül” című verskötetét.

1923 OKTÓBER 11. CSÜTÖRTÖK. Földi István detektív, akit Rác Kálmán, a hírhedt uri betyár lelőtt, felgyógyulva súlyos sebeiből, helyszíni szemlén mondja el a tragédia lefolyását, mely Tóth János polgári rendőrnök életébe került.

OKTÓBER 14.

— Szezonnyitó kultur-előadás a csapókeri református olvasóköri körben. E hó 15-én, azaz vasárnap délután rendezi a csapókeri református olvasóköri vigalmi gárdája a szezon első kulturdelutánját. Ez alkalomra mindenkit tisztelettel meghív a rendezőség. Előadásra kerül három egyfelvonásos dráma, azonkívül szavalkatok és magán számok töltik be a műsort. Beléptidj nincs. Kezdeté délután öt órakor. Az elnökség.

— A Magyar Cionista Szövetség „Noár Haovéd” ifjúsági könyvtár-szakosztálya folyó hó 14-én este fél 9 órai kezdettel a Royal-szálló disztermében műsoros előadást tart, melyre a nb. érdeklődőket ezuton is meghívja a rendezőség. Beléptidj nincs. A műsor megváltája kötelező. Rendezőség.

— A Csapó uccai egyházrész október 14-én este 8 órakor Szappanos ucca 16. szám alatt lévő gyülekezeti otthonában rendezendő kultureszt műsora: 1. Közének: 101. dics. 1. v. 2. Megnyitó beszédet mond dr. Soós Béla. 3. Kádár G.: Vezess, óh Uram... Vargha Tamás: Beh régen vezérelt szegény magyar. Énekl Debreceni Katalin tanítónő, zongorán kíséri Wesszprény Katalin okl. tanítónő. 4. A gödöllői dzsemboriról előadást tart vitéz dr. Bessenyei Lajos c. tanker, főigazgató. 5. Jelenet Rostand Cyrano de Bergerac-jából. Előadja Bornemissza Éva. 6. Weber: Aufforderung zum Tanz. Zongorán előadja Révész Margit. 7. Záróének: 289. dics. 1. v.

OKTÓBER 21.

— Protestáns kulturünnepély lesz az Országos Bethlen Gábor Szövetség rendezésében október 21-én, szombaton este 8 órakor az Arany Bika disztermében. Jegyeket már lehet kapni az összes protestáns lelkési hivatalokban, a Méliusz, Harmathy és Gyürky papirkereskedésekben.

— Izraelita istentiszteletek a Deák Ferenc uccai templomban S'mini Aceresz és Szimchászóra ünnepén: Ünnepköszöntő ima szerdán este öt óra tíz perckor. Csütörtök reggel hét órakor. Délelőtt Mázkir hitsonoklat tíz órakor, Minchó-ima délután négy órakor. Csütörtök este háromnegyed hat órakor. Pénteken reggel egynegyed nyolc órakor. Délelőtt tíz órakor, Minchó-ima és szombatköszöntés délután öt órakor. Szombaton reggel hét óra tizenöt perckor, délelőtt fél tizenegy órakor újhold hirdetés. Délután négy órakor. Szombat kimenetele öt óra ötven perckor. A Kápolnás uccai templomban csütörtökön, pénteken reggel egynegyed nyolc órakor, szombaton reggel fél nyolc órakor. Egyébként pedig, mint a Deák Ferenc uccai templomban. Hétköznapokon mindkét templomban reggel fél hét és este fél hat órakor. Pénteken, ünnep másodnapján reggel 6-7-ig baromfimeztés. Vágatási jegyek előre váltandók. Az elnökség.

— ÜGYVEDI HIR. Dr. Gutfreund Sándor ügyvéd irodáját Hatvan ucca 2. szám alatt megnyitotta.

— Szomorú vigadás Tokajban. Teszlovics Miklósné, Werbőczy ucca 3. szám alatti lakos panaszt tett a rendőrségen, hogy Tokajban a vasárnapi kirándulás alkalmával ismeretlen tettes ellopta 15 pengő tartalmazó pénztárcáját. A nyomozás megindult.

— Csávázó szerek és rézgálic legolcsóbban beszerezhető a Mezőgazdákknál, Debrecen, Hunyadi u. 13.

— Port Arthur aranykincse. Londonból jelentik: Egy Alexandrov nevű charbini orosz menekült engedélyt kért a mandzsuri hatóságoktól 12 millió aranyrubel felkutatására, melyet az orosz parancsnokság az orosz-japán háború során 1905-ben ástott el Port Arthur környékén, közvetlenül a vár eleste előtt. — Alexandrov azt állította, hogy egyedül ő ismeri a kincs rejtekhelyét.

Véget ért a katolikus nagygyűlés

Budapest, okt. 10. A 25 éves fennállását ünneplő szociális misszió társulat országos szervezete a katolikus nagygyűlés keretében kedden délelőtt az új városháza közgyűlési termében diszgyűlést tartott, amelyen megjelent Magyarország kormányzója feleségével, Augusztó királyi hercegasszony, Angelo Rotta pápai nuncius, Haas István tábori püspök, Horváth Győző felszentelt püspök, Huszár Aladár főpolgármester és a katolikus élet számos egyházi és világi kitünősége.

Az idei katolikus nagygyűlés harmadik nyilvános záróülését kedden délután 4 órakor tartották meg a Vigadó nagytermében. József Ferenc királyi herceg, valamint Gabriella és Erzsébet hercegnők részvételével, a kormány tagjai közül a földmivelésügyi miniszter jelent meg.

Több felszólalás után Glattfelder Gyula csanádi megyéspüspök mondotta el záróbeszédét. Majd Serédi Jusztinián hercegprímás néhány szóval bezárta a tanácskozást.

Felhangzott a pápai Himnusz, amelyet az egész közönség együtt énekelt. Gyertyás körmenet volt Magyarország Nagyszónoka tiszteletére és az előző évek szokásához híven, a katolikus nagygyűlés záróülése után az idén is gyertyás könyörgő körmenet volt a Szent Gellért hegyi szikla-templomban.

— Olcsó téli fajaalma, kompotalma nagyban és kicsinyben hapható: Hatvan ucca 4., pincében.

— Német, francia, angol nyelvtanfolyamok. A Magántisztviselők Szövetsége rendezésében megindult olcsó nyelvtanfolyamok iránt általános érdeklődés mutatkozott és ezért Leveles Irén okleveles nyelvtanárno vezetésével újabb kezdő és haladó csoportok alakulnak. Ezen újabb tanfolyamokra jelentkezés csütörtökön este 7-9 között a Magántisztviselőknél, Arany János ucca 39. Ugyanott eszperantó- és gyorsírótanfolyamok kezdődnek.

— Szörmeárut, lengyel bundákat legolcsóbban a Színház átjáróban szeresheti be.

— Halálugrás az Eiffel-toronyról. Párisból jelentik: Egy elszánt öngyilkos újból az Eiffel-tornyot választotta öngyilkossága színhelyül. Rabo ötvenhat éves ékszerész az Eiffel-torony első terraszáról a mélységbe vetette magát és összerört tagokkal, holtan terült el a hatalmas vastorony lábánál. Az öngyilkosság okát nem ismerik.

— Szegedi paprika különlegesség állandóan nagy raktára Lindenfeldnél, Degenfeld tér 7.

Könyvkötéseket,
egyszerű és diszes kivitelben

✱

bőralbumokat, mappákat, üzleti könyveket, imakönyveket, zsolnárokat izlésesen, méltányos áron bekötünk.

Nagy Károly és Társai
könyvnyomda • könyvkötészet • valózó intézet • üzleti könyv gyár, kltisé műintézet

DEBRECEN, Ferenc József ut 49.
TELEFON 20-18.

— Meghülésnél, náthalásznál, mandolalobnál, torokgyulladásnál, valamint idegfájdalmaknál és szaggatásnál naponta fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz rendes gyomor- és bélműködést biztosít.

— Használt Fordson-tractor és üzemképes használt autók megbízásból eladó. Mezőgazdák, Debrecen, Hunyadi u. 13.

— Papp Géza nődivat termét Csapó ucca 34. alatt megnyitotta. Szalon munka. Olcsó árak.

— Esti kereskedelmi szaktanfolyam. Az esti kereskedelmi szaktanfolyam megfelelő számú jelentkező esetében november 1-én ismét megnyílik. Felvehető a megfelelő előképzettségű, 15. életévüket betöltött mindkét nemű hallgatók. Akik a közép- vagy polgári iskola IV. osztályát elvégezték, 15 éven alul is felvehető. A tanfolyam tárgyai: kereskedelmi számtan, kettős könyvvitel, magyar kereskedelmi levelezés kereskedelmi és váltójoggal, gyors- és gépirás. Csak egyes tárgyakra is lehet beiratkozni. A heti órák száma 12, tanítás a hét 4 estéjén (hétfő, kedd, szerda, csütörtök) 7–10 óráig. A tanfolyam tartama 6 hónap, a tandíj 72 P. havi részletekben is fizethető. Beiratkozni naponta 11–12 óráig lehet a női felső kereskedelmi iskola igazgatói irodájában (Kálvin-tér 2.) lehet.

— Pedikűr szalon nyílt Hatvan ucca 6. alatt. Pedikűrözés 40 fillér, Schmidt szakember vezetése mellett. Schmidt néni egy órától működik.

— Jó ellátás, kényelem, gondosság Budapesten a Park Nagyszállóban, a keleti pályaudvarral szemben. Leszállított árak. E lap előfizetőinek 20% engedmény.

— LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

• SZÍNHÁZ • MOZI • • HANGVERSENY •

MŰSOR:

SZERDA délután: *A hid.* Este: *Naplemente.* (B bérlet.)CSÜTÖRTÖK délután: *A hid.* Este: *Fehérvári huszárok.*PÉNTEK: *Naplemente.* (C bérlet.)

Ha szépet gyönyörűt

akar látni — nézze meg
ma, szerdán este

THURÓCZYVAL

a főszerepben, a

NAPLEMENTE

előadását a színházban!

MA, SZERDÁN és HOLNAP,
CSÜTÖRTÖKÖN DÉLUTAN
ZÓNA helyárrakkal ifjúsági előadás!

HERCEG FERENC

jubiláris tiszteletére, színpadra kerül a
legszebb alkotása; a

H I D

EL NE FELEJTSE!
CSÜTÖRTÖK ESTE:

FEHÉRVÁRI HUSZÁROK

PÉNTEK DÉLUTÁN 5 órakor

DISZTORNA és TÁNCBEMUTATÓ

lovag NIELS BUKH ollerupi (Dánia) testnevelési főiskolai igazgató vezetése mellett 14 hölgy és 14 férfi hallgató részvételével.

HELYARAK: 20 fillértől 2 pengőig.

MOZI

A 24 ÉVES LEÁNY

Az amerikai filmgyártás egymásután gyártja a remekebbnél-remekőbb képeket s ezzel ismét messze maga mögött hagyja a németeket. Irodalmi értékű és problémát rejtő filmeket visznek a nagyközönség elé, beigazolva, hogy a hangosfilm óriási lehetőségeket biztosít. A Vigaszínház keddi újdonsága, a „24 éves leány” is dicsősége az amerikai filmgyártásnak. Eltekintve az szereplők bravuros teljesítményétől, a darab maga is végig feszültséget visz maga után, nemesen egyszerű és finom vonalakkal megrajzolva a mai élet egyik legmélyebb, megoldásra váró kérdését, a leány és a szülő kapcsolatát. A megoldás, amit a film nyújt, hatásos és szép ugyan, de nagyon alkalmas arra, hogy a néző még az elő-

adás után is boncolgatni próbálja magában a darabban felvetett problémát.

Norma Shaerer alakítása igazi művészet volt. Az örvénybe jutott, de tisztalélkű leány szerepébe valóságos beleléte magát és arcán is kifejezésre tudta adni lelki vívódásait. Partnerei is elsőrangúak voltak, de közülük is kiemelkedett Lyonel Barrymore gyönyörűen felépített, tökéletesen kidolgozott alakítása.

A műsornak külön értéke a Londonról készült film, amely a maga igazi patinás szépségében mutatta be a brit fővárost.

Szerdán:

„REPÜLŐ MENYASSZONY”,
Liane Haid, Szőke Szakáll főszereplésével. — Megelőzi: „Krazy Kat házassodik”. Előadások: 7, 9 órakor.

CSENDES ESKÜVŐ? INKÁBB A HALÁL!

Abony, október 10. Csábi József 24 éves abonyi legény a cegléd-törteli vicinális elé vetette magát s a vonat halálra gázolta. Csábi vőlegény volt. Szülei csak csendes esküvőt akartak, de lakodalmat nem. Emiatt nézeteltérés támadt közte és a menyasszonya között és efeletti elkeseredésében lett öngyilkos.

Vásároljon hirdetőinknél.

A zöldszemű

Írta: **Ördög** Uécsey László fordítása
W. S. Rohmer

(8) Semmi sem... meg az örökösémet... vagyis semmi határozott dolgot. Igaz, egyszer, talán egy félórával előbb, mintha valahonnan fölülről hallottam volna a vonszoló és kopogó zajt; de miután fölöttem a folyosó nem volt befejezve és az arranyiló szobák még nem voltak lakhatók, tehát úgy következtettem, hogy bizonyára tévedtem. A valóságban még a mi folyosónk végében lévő lépcső is, — ami felvezetett a fölöttünk lévőre — téglákkal és márványtömbökkel volt elbarrikádozva.

Halkan hallatszott hozzám a londoni toronyórák hangja. Elűtötték a négy órát. De én még mindig ott ültem a rejtélyes láda mellett, nem éreztem kedvet magamban, hogy felkeltem barátomat. Főleg, mert cseppet sem voltam álmos.

Meg kellett tanulnom egy leckét ezen az éjszakán; azt a leckét, hogy egy megállapodáshoz mindig szorosan ragaszkodjék az ember. Ugy beszéltem meg, hogy négykor felkeltem Nayland Smithet; és mivel késlekedtem, elhatároztam, hogy előbb elszívom a pipámat, mielőtt bemegyek a hálószobájába, majdnem bekövetkezett, hogy a Sors megfoszt tőle, hogy valaha is felkelthessem őt.

Tíz perccel négy óra után, olyan feszült csendben, hogy a papucsaim csoszogása a padlón hangos zajnak

tűnt, átmenem szobámon és kinyitottam Smith hálószobájának az ajtaját. A szoba sötétségben volt, de amint beléptem, az ajtó mellett felcsavartam a villanylámpást, ami a szoba közepéről csüngött le.

Amint az ágy felé pillantottam, rögtön észrevettem, hogy valami változás van körülöttem, de nem tudtam rögtön meghatározni, hogy micsoda. Egy percig kételkedve álltam. Azután tudatára ébredtem a változásnak.

Egy lámpa csüngött az ágy fölött, egy mozgatható alaphoz szerelve, hogy a lakó kedve szerint magasabbra taszithassa vagy lejjebb húzhatta. Mikor Smith lefeküdt, nem volt kedve az olvasáshoz, mégcsak meg sem gyújtotta az olvasó-lámpást, hanem ott hagyta azt magasan felülva a tetőnél.

Ennek a lámpának a helyzete volt az, ami megváltozott. Mert most oly alacsonyan csüngött a párnák fölött, hogy az ernyő selyemrojtja már majdnem érintette barátom arcát, amint jóízűen aludt, egyik napbarnította kezét kinyújtva a takaró fölött.

Ott álltam az ajtóban, bámulva, megbabonázva ennek a jelenségnek a látására; ott állhattam volna tétlenül addig is, mikor már késő lehetett volna a közbelépés, ha nem tekintek fel arra a fából való tartóra, amelyről rendszeren lecsüngött a lámpa és észreveszem, hogy semmiféle faváz nem volt látható, csak egy fekete, kerek

üreg, amelyről az a fehér zsinór nyult ki, amely a lámpát tartotta.

Azután egy akaratlanul feltörő rekedt kiáltással átugrottam a szobán... mert most már megláttam más valamit is!

A lámpaernyőt díszítő négy selyemrojt egyikéhez — amelyek már majdnem érintették alvó barátom arcát — virág volt kötve... a Hallgatás Virága!

Balkezemmel a lámpaernyőt ragadva meg, jobbammal pedig a zsinórt, minden erőmmel csavartam azt, mi alatt Smith hirtelen felült az ágyban és értelmetlenül bámult rám. Felfelé fordítottam tekintetemet; és egy sárga kezét pillantottam meg, hosszú, hegyes körmökkel. Egy kattogó hang hallatszott; az ágy fölötti üregből felvillant egy elektromos fény; és a zsinórt és lámpást még mindig erősen tartva a markomban, döbörögve gördültem végig a szőnyegen... A másik lámpa pedig, mely az imént kigyúlt, egyszerre elaludt.

Homályosan láttam, amint Smith pyjamában öltözötten kiugrik az ágyából.

— Petrie! Petrie — kiáltotta. Hol vagy? Mi történt?

Idegesen felnevettem. Majd feltápaszkodtam és kifelé igyekeztem a megvilágított nappali szobába.

— Gyorsan Smith! — kiáltottam, de nem ismertem rá a saját hangomra. Gyorsan... gyere ki abból a szobából!

Odasiettem a pamlaghoz és minden tagomban reszketve, leroskadtam rá. Nayland Smith zavartan és értelmetlenül jött utánam és megállt előttem, rábámult.

— Az Isten szerelmére, mi történt, Petrie? — kérdezte, majd dör-

zsölni kezdte bal fülét és szédülten tekintett körül a szobában.

— A Hallgatás Virága! — feleltem. — Valaki munkálkodott fenn a felső folyosón... Isten tudja, hogy mikor. Mert, mikor mi ezeket a szobákat lefoglaltuk, nem voltunk nagyon távol tőlük... Ugyanaz a módszer, mint szegény Hale esetében... Megtehettem volna, hogy esetleg el akarod taszítani magadtól álmodban azt, ami csiklandozza az arcodat... Barátom tekintetében kifejnaldott a megértés. Mereven kigenesedett és hangosan kiejtette a varázsigét:

— Sakya Muni... Sakya Muni.
— Hála Istennek, — mondtam reszketve — nem jöttem későn.

Nayland Smith nagy pohárcsörgés között két kis pohárka likórt töltött.

— És most...
— Psszt! Mi ez? — suttozta.

Feszülten hallgatódzva állott, fejét kissé oldalt billentve.

Valami nagyon halk vonszolás és kopogás zaja hallatszott, szerintem, mintha a felső folyosóra vezető befejezetlen lépcső irányába felől.

— A mankós ember! — suttozta Smith.

Odaugrott az ajtóhoz és már a kilincsen volt a keze, mikor visszafordult és rátekintett a rézládára.

— Nem, — mondta hirtelen — vannak esetek, amikor a józan észre kell hallgatnunk. Egyikünk sem hagyhatja el ezeket a szobákat ma éjszaka!

V. FEJEZET.

John Ki-nél.

— Mit jelent az, hogy Si-Fan? — kérdezte Fletcher detektív.

Az ablaknál állott és lefelé nézett.

(Folytatjuk.)

KÖZGAZDASÁG

OLCSÓBBODÁS
A TERMÉNYTŐZSDÉN

Határidőüzlet:

Buza: október 7.05, 06, 07, 05, 07, zár-
lat 7.10, március 7.66, 64, 65, 69, 66, 70,
72, 68, 77, 85, 88, 78, zárlat 7.76-77, má-
jus 7.85, 90, 95, zárlat 7.94-95.

Rozs: október 4.48, március 5.10, 08,
10, 11, 13, 14, 12, 08, 13, 11, zárlat
5.10-11.

Tengeri: május 7.50, 53, 57, 58, 59, 63,
zárlat 7.62-65.

Készárúüzlet:

Buza: tiszai 77 kg. 7.50-7.80, 78 kg.
7.60-7.90, 79 kg. 7.70-8.00, 80 kg. 7.80
-8.10, ftiszai 77 kg. 7.30-7.45, 78 kg.
7.40-7.55, 79 kg. 7.45-7.65, 80 kg. 7.60
-7.80.

Rozs: pestv. 4.20-4.30, egyéb rozs
4.20-4.30, tak.árpa I. 6.30-6.50, tak.
árpa II. 6.10-6.30, sörárpa I. 10.50-
12.00, sörárpa II. 9.00-9.75, sörárpa III.
7.50-8.50, zab I. 7.00-7.10, zab II. 6.85

-6.95, tiszai tengeri 7.20-7.25, egyéb
tengeri 7.20-7.25, korpa 4.90-5.00.

A készárúvásáron buza 5 és rozs 15
fillérrel olcsóbb, zab nem változott, ten-
geri 5 fillérrel drágább.

Eladások:

Buza: 450 q ftiszai (80) 7.70 pp., 450
q hajdui (80) 7.70 pp., 600 q ftiszai (80)
7.70 pp., 600 q ftiszai (80) 7.60 pp., 300
q ftiszai (80) 7.70 pp.

Rozs: 150 q 4.20 ppar., 300 q 4.20 pp.,
150 q 4.25 pp.

Tengeri: 150 q 7.25 ppar., 150 q 7.22.5
pp., 150 q 7.25 pp.

Zab: 150 q 6.85 ppar., 150 q 6.92.5 pp.,
150 q 6.90 pp.

HIVATALOS
VALUTAÁRFOLYAMOK.

1 angol font 17.85-18.25, 100 cseh
korona 16.95-17.07, 100 dinár 7.80-
8.30, 100 dollár 373.00-383.00, 100 lei
3.42-3.46, 100 lira 29.90-30.20, 100
osztrák schilling 77.50-80.50.

A tőzsdén egy kg. szinarany ára
5130-5140 pengőbe került.

Egy apróhirdetés egyszeri köz-
lése 10 szög, két napilapban,
a Debreceni Független Ujság-
ban, a Debreceni Ujságban
HÉTKÖZNAP 50 FILLÉR,
VASÁRNAP 70 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak
duplán számítanak. — Üzlet-
hirdetésre más tarifa. — Fel-
világosítással készséggel szolgál-
unk. — Apróhirdetéseket este
8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Ferenc József ut 49. sz. • Telefon: 32-12.

Levelezés

O. vosi

jogi tankönyvek, jegyzetek kap-
hatók Springer könyvkereske-
desében. Papírszalvéták 1000
darab csak 1 pengő 40 fill.

Betöltendő állás

Angol-német
perfekt tanerőt (nőt) keresek.
Ajánlatokat „Pedagógus” jelgére
kiadóba. 2324

Intelligens

német kisasszonyt négy éves kis
lány mellé azonnal vagy 15-re
felveszek. Arany János u. 2. II.
emelet 9. 327

M megbízható

fiatal takarítónőt a délelőtti
órákra azonnal vagy 15-re kere-
sek, közel lakó előnyben. Arany
János u. 2. II. 9. 326

Önállóan

főző perfekt minden szakács-
nőt csak éves bizonyítvánnyal
azonnal vagy 15-ére felveszek
Arany János uca 2. II. em. 9.
325

Gyermektelen

házas pár házasternék felvéte-
tik 15-re Hatvan u. 35. 2298

4 középiskolás

kifutó felvétetik azonnal. Rákóc-
zi 19. iroda. 3559

Helyi

ügynököt jutalékkal felveszek.
Fischer, Degenfeld-tér 2. szám,
udvarban. 3562

Allandó

keresethet juthatnak agilis urak.
Cim a Független Ujság kiadó-
hivatalában.

Igazolványos

rikkancsokat fizetéssel felve-
szünk Független Ujság kiadóhi-
vatala, Piac 49. 10089

Ingatlan

Ház,

villatelek olcsón eladó, Egyetem
melletti legjobb részben, villa-
moshoz párpercre, viz, gáz,
villany, közművek. Értekezni
Poroszlay ut 51. Telefon 1636.
Közvetítőket díjazok. 2318

Eladó ház

300 négyszögöl telekkel, külön
gazdasági udvarral, gyümölcsös
kerttel, 7 egy szoba, konyha la-
kás, 1200.— P bérleték. Laká-
sok mind kiadva. Átvehető te-
her. Hadházi uca 7. Értekezhet-
ni Kossuth uca 2. trafik. 3488

Nap

ucca 23. és Szent Anna uca 64.
számú házak eladó. 3096

Üzletek

Üzlethelyiség

(jelenleg italmérés) Csapó uca
10. sz. alatt kiadó november
1-re. Értekezni az udvari la-
kásban. A/10

Ritka alkalom,

Különösen akik trafikot szeret-
nének nyitni. Bevezetett üzlet el-
adó. Uri megélhetést biztosít. —
Leveleket kérem 5000 jelgére
kiadóhivatala. 2313

Egy

üzlethelyiség kiadó. Salétrom u.
12. Értekezni Papp Lászlónál,
Ferenc József ut 16. 3538

Kiadó lakás

Háromszobás
uccai modern első emeleti lakás
központi fűtéssel november 1-re
kiadó. imonffy uca 7. 2222

Különbejáratu

butorozott szoba azonnal ki-
adó, esetleg ellátással, Rákóczi
ucca 35. 2058

v, k sz cs, p, szo, v

Kiadó

különbejáratu butorozott szoba
egy személyneű. Kölcsey uca
1. sz. Csapó u. sarok. 2322

Modern

3 szobás lakás november 1-re
kiadó. Hatvan u. 35. 2299

Hungária palotában

4 szobás, parkettás, modern
földszinti lakás november else-
jére kiadó. 2321

Különbejáratu

tágas, szépen butorozott szoba
15-re, esetleg azonnal kiadó.
Arany János u. 54., II. em. 2317

Négy

szoba, hallos első emeleti mo-
dern lakás központi fűtéssel
november 1-re kiadó. Simonffy
ucca 7. 2222

Nagyon

szép virágos udvarban 3 szo-
bás, fürdőszobás uccai lakás
november 1-re kiadó. Török
Bálint 20. 3520

Modern

egy szoba, előszoba, mellékhelyi-
ségekkel kiadó. Vénkert, Domo-
kos u. 26. A

Kétszobás

garzonlakás fürdőszobával ki-
adó. Rendelőnek, irodának is al-
kalmos, Rákóczi 4. 3557

Háromszobás

lakás kiadó különudvarral Nem-
zetőr uca 1. Értekezni lehet
Czapó u. 19. Dr. Széll. 3556

Száraz

világos pinchehelyiség kiadó. —
Széchenyi u. 12. sz. uccai la-
kás. 305

Olcsó

szobák, központi fűtéssel, hideg-
meleg folyó vízzel, 50 pengőtől
bérelhetők az Arany Bika Szál-
lodában. Felvilágosítás egész
nap a szálloda irodájában.

Kiadó

kettő szoba, előszoba, konyha,
kamara, virágos udvarral. —
Azonnal beköltözhető. Böször-
ményi ut 79. szám. 3472

Kiadó

különbejáratu butorozott szoba.
Batthyány u. 5. 3507

Négyszobás

komfortos lakás azonnal kiadó.
Piac uca 71. szám. 3563

Lakást keresők

Zsidó urileány
nem különbejáratu olcsó butoro-
zott szobát keres, esetleg lakó-
társrónék menne. Arany János
7. I. a. 2320

Pénz

Tatarozási,
éptkezési, mindenféle pénzköl-
csönök 4-8%ra folyósíttatnak.
Rákóczi 19. 3493

Eladás

Különféle butorok
családi körülmények miatt ol-
csón eladó. Cim a kiadóban. 2325

10 deka

teavaj 24 fillér Sajtházban, Ko-
vács-vasúzet mellett. 3512

Vakondbunda,

használt, különböző ruhák és
gázrezsó eladó. Cim a kiadó-
ban. 2326

Olcsó

fenyő tűzifa eladó köbméteren-
ként, egyetem központi épület
üzemi irodánál. Telefon 24-00. 3558

Kocsibunda,

kifogástalan fekete bárányszőr-
béllel eladó. Piac u. 16., I. 3. 3560

Must,

mézédes, kapható Ceglédi Bor-
termelő Szövetkezete lerakata-
nál Varga u. 10. 3549

MAKULATURA

kisebb-nagyobb mennyiségben
eladó. Nyomda, Piac u.
49. S

Hálószoba

különféle butorok ki-
fogástalan állapotban eladók. —
Hatvan uca 61. 2279

Kályhák,

tűzhelyek, köröcsövek, fűtőtestek,
diákágyak, szénkupák, faládák
Nagy vasúzetében, Csapó for-
duló. 3507

Olcsó

könyvvásár. Szencziósan olcsó
könyvkiadványok; tekintse meg
Aczél antiquarium, Széchenyi u.
2. 328

Ebédlekedenc

nagyon olcsón eladó. Diófa u.
13. 308

Nem hangzatos reklám,

hanem létező valóság,
hogy legolcsóbban szállít I. ren-
dű özdí, királdí és más hazai
szemet, bányakösz és brikettet,
továbbá I. rendű száraz bükk-
csér-, tölgy-, gyertyán-, akác-
és vargafat hasábnak és aprítva
Erdélyi Tűzifa- és Szénkeres-
kedés, Debrecen, Böszörményi
ut 3. sz. Telefon 32-31. 3501

Motorkerékpár

oldalkocsival, pótkerékkel 1000-
es kevest használt kitűnő álla-
potban levő teljes felszereléssel
és 500-as oldalkocsival teljesen
üzemképes eladó. Cim a Debre-
ceni Ujság kiadóhivatalában. A/5.

Tajtékpipa

ébenfa szárral, elenfántcsont és
borostyán szarvakkal, törté-
nelmi becsű, olcsón eladó. Cim
a kiadóban. S

Vétel

Prézlidarológépet
megvételre keresek. Vevőkörrel
bíró kenyérkihordót felveszek.
Deutsch-sütőde, Erzsébet u. 40.
2314

Önhajtható

betegtolócskát sürgősen meg-
veszek. Ajánlható: Magoss
György-tér 1. Házmaster. 3545

Keresek

egy jókarban lévő nagyobb
szénkályhát. Magoss György
tér 29. 3550

Rókat

élve a debreceni tüzérak'anyá-
ban veszünk. 3564

Ellátást keresők

Teljes ellátást
keresünk intelligens családnál
kóser kocszttal. Ajánlatok „Há-
zaspár” jelgére. 2323

Ellátás

Elismerten

jó házikoszt kapható Csapó uc-
ca 19., keresztépület, bentéke-
zésre vagy kihordásra 4 fogá-
sos 60 fillér. 3481

Oktatás

Naményi

gyors- és gépiró iskolában a be-
iratás s a tanítás megkezdődött.
Felnöttek gyors kiképzése. He-
lyesírástani, szepírastani. Olcsó
tanítói. Allamérvényes bi-
zonyítvány. Batthyány u. 9. sz.
1798

Fejes-nyelviskola,

Kálvin-tér 13. Olvassa plaká-
tunkat. Külföldi diplomás tan-
erők. 3456

Érettségire,

középiskolai összevont vizsgá-
ra felelősséggel előkészít Buda-
pesten. Cim kiadóban. 3561

Különféle

Badacsonyi borozó
nyit a Vár uca 2. sz. alatt.
Eladás: kicsinyben, nagyban
és poharazva. 3120

Tükrök,

üvegek csiszolása, foncsorozá-
sok, üvegezésék Sipkovitsnál. —
Nagyvárad u. 15. Telefon 23-56.
3331k

Uridivatszabóság

Elsőrendű munka, olcsó fazon-
árak, valamint megrendelésnél
igen előnyös kiszolgálás Kun
József Piac 58. Linóleum udvar.
3097

Raktárnak

vagy műhelynek kiadó egy pin-
chehelyiség. Salétrom u. 24. Ér-
tekezni Papp Lászlónál, Ferenc
József ut 16. 3539

A népfürdő

készült csoportfelvételtől viz-
szamaradt képek féláron kap-
hatók Berzki fotoszaküzleté-
ben, Ferenc József ut 38. 3538

Vizvezeték,

gáz, bádigos munkát és javítást
a legjutányosabban vállalok —
Batthyány uca 7. sz. A-1

Hölgyeim!

Tekintse meg a Fővárosi Kalap-
ház 2.50 pengős reklám kiraka-
tát Széchenyi u. 24. 3555

A kiadásért felelős: Thury
Levente.

Laptulajdonos a Debrecen-
Független Ujság vállalat.

Nyomatott Nagy Károly és
Társai körforgógépén, Debre-
cen. Piac uca 49. szám alatt.

A szer-
Aladár a